

dr hab. Zbigniew Kazimierz Mikołajczyk
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie

**Recenzja rozprawy doktorskiej mgr Gabrieli Socha
pt. „Działania Policji podczas operacji policyjnych o zasięgu krajowym”
realizowanej na Wydziale Nauk Stosowanych
Akademii WSB w Dąbrowie Górniczej
pod kierunkiem dr. hab. Janusza Faleckiego, prof. UP
Dąbrowa Górnicza 2021, ss. 230.**

Dyskurs nad problematyką zapewnienia bezpieczeństwa państwa wymaga holistycznego podejścia zarówno do zakresu pojęciowego, systemowego jak i instytucjonalnego. W ten ostatni wymiar suprasystemów bezpieczeństwa państwa wpisuje się Policja. Jest ona umundurowaną i uzbrojoną formacją, dbającą o zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Wszystkie formacje o charakterze policyjnym mają za zadanie rozpoznawać i przeciwdziałać zagrożeniom bezpieczeństwa. W ich zakres kompetencyjny wchodzi również działania związane szeroko rozumianym utrzymaniem porządku publicznego. Tym samym Policji zostały przypisane przez ustawodawcę uprawnienia do prowadzenia działań w trybie zwykłym, a także w sytuacjach szczególnych. W zależności od rodzaju zdarzenia, jego skutków, rozmiaru i rozpiętości w czasie Policja stosuje różne formy swoich działań. Mają one charakter uporządkowany a kierowanie nimi przybiera formę dowodzenia. Najpoważniejszy i najbardziej skomplikowany charakter mają operacje o zasięgu ogólnokrajowym. Stąd też Autorka słusznie podjęła się próby zbadania przedmiotowego obszaru i określenia zakresu działań policyjnych, czyniąc to tematem swej dysertacji.

Opis rozprawy

Niniejsza dysertacja składa się ze wstępu, pięciu rozdziałów, zakończenia, bibliografii, wykazu rysunków, tabel i fotografii oraz arkusza wywiadu z ekspertami.

Rozdział I Założenia metodologiczne badań

Dysertacja rozpoczyna się określenia założeń metodologicznych przez Autorkę. Wskazała ona obszar badań, potrzebę ich przeprowadzenia i uzasadniła swoją decyzję. Sprecyzowała główny i szczegółowe cele badawcze, które poparła charakterystyką problemów i hipotez badawczych. Rozdział zawiera również opis procesu badawczego, zastosowanych metod, technik i narzędzi badawczych. Autorka nakreśliła obszar pojęciowy i system prawa policyjnego w przedmiocie dysertacji.

Rozdział II Funkcjonowanie Policji – stan obecny.

Rozdział ten określa ramy pojęciowe dla głównego nurtu pracy. Autorka opisała zadania ustawowe i nakreśliła przeznaczenie formacji policyjnej. Analiza rozważań naukowych poczynionych przez nią dotyczy obszaru funkcjonowania oddziałów i pododdziałów zwartych w strukturze organizacyjnej Policji. Przybliżyła również instytucję sztabów policyjnych i ich rolę w procesie dowodzenia siłami policyjnymi.

Rozdział III Organizacja działań Policji w związku ze zdarzeniami szczególnymi.

Element wprowadzenia w tematykę trzeciej części niniejszej dysertacji stanowi zakres pojęciowy związany ze zdarzeniem szczególnym. Treści zasadnicze dotyczą szczegółowych opisów poszczególnych form działań policyjnych. Zostały one scharakteryzowane w oparciu o aktualne akty prawne. Wskazano zadania realizowane przez jednostki organizacyjne formacji w ramach zarządzania kryzysowego. Przedstawiono stronę taktyczną najwyższej formy działań tj. operacji policyjnej. Za cenne należy uznać uwzględnienie aspektów logistycznego wsparcia działań policyjnych.

Rozdział IV Doświadczenia w realizacji zadań podczas operacji policyjnych o zasięgu krajowym.

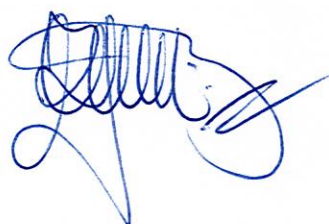
Rozdział ten prezentuje doświadczenia jakie zdobyto podczas prowadzenia operacji policyjnych o zasięgu ogólnokrajowym. Autorka dokonała analizy wybranych operacji policyjnych prowadzonych na szczeblu centralnym tj. „Turniej Finałowy Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2021”, „Siatka 2014”, „Klimat”, „Przymierze”. Treść rozdziału uzupełniają informacje na temat organizacji innych imprez o charakterze masowym. Wnioski autorskie zamykają treść rozdziału i stanowią element podsumowania.

Rozdział V Obszary doskonalenia działań Policji na rzecz realizacji zadań podczas operacji policyjnych.

Ostatnia część pracy prezentuje zmiany organizacyjne i prawne jakie nastąpiły w obszarze operacji policyjnych. Autorka wskazała również sytuacje, w których zasadne jest wykonywanie zabezpieczeń w formie operacji policyjnych. Ponadto wskazała element konieczności prowadzenia szkoleń w tym obszarze z ukierunkowaniem na konkretne elementy tj. ćwiczenia grupowe i gry decyzyjne. W treści ostatniego rozdziału odnajdujemy również uzasadnienie dla powoływania operacji policyjnej o zasięgu krajowym w sytuacji wybuchu epidemii.

Ocena dysertacji

Praca skupia się na niezwykle ciekawej i aktualnej problematyce związanej z nie budzącą wątpliwości potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa publicznego. Ukazuje rolę Policji w systemie bezpieczeństwa państwa w obszarze zapewnienia porządku publicznego. Dokonane analizy uwypuklają obszar wykorzystania oddziałów i pododdziałów policyjnych w sytuacjach kryzysowych i podczas wydarzeń szczególnych. Wskazują na rolę sztabów w organizacji działań policyjnych w poszczególnych formach. Podkreśla rolę i zakres operacji policyjnych, w szczególności o zasięgu krajowym

Autorka w zrozumiały sposób uzasadniła powody rozpoczęcia badań. Zostały one wdrożone w sposób planowy i przemyślany, poprzedzony poczynionymi wcześniej analizami stanu rozważań naukowych i analizami stanu prawnego.

Rozprawa powstała w oparciu o moim zdaniem dość ubogi materiał źródłowy w postaci 53 aktów prawnych i 37 źródeł internetowych. Autorka wykorzystała treść 57 opracowań naukowych. Wartość materiału źródłowego w zdecydowanej mierze podnoszą kwestionariusze wywiadów eksperckich.

Za bardzo cenny element dysertacji należy uznać autorskie wnioski z poczynionych analiz. Zachęcam Autorkę do kontynuowania badań w przedmiotowym obszarze, uwzględniając pozostałe formy działań policyjnych. Zaprezentowane w dysertacji wyniki badań wskazują na rozległość problematyki ustawowego uwarunkowania działań podmiotów bezpieczeństwa na rzecz rozpoznawania zagrożeń i prowadzenia działań o zasięgu krajowym.

W mojej ocenie przyjęte przez Autorkę problemy naukowe oraz hipotezy badawcze zostały w sposób uporządkowany i właściwy rozwiązane, a także pozytywnie zweryfikowane.

Autorka posługuje się dobrą polszczyzną, łatwą i przyjemną w czytaniu, która ułatwia zrozumienie specyficznych i fachowych pojęć. Jednak jej warsztat pisarski wymaga jeszcze drobnych poprawek przed oddaniem pracy do druku np.: brak konsekwencji w stosowaniu przypisów i zapisów (*vide*: s. 33, 38, 65, 134, 198); pozostawianie pojedynczych liter na końcu wierszy (*vide*: s. 114, 160, 163, 195.); nieprawidłowo formatowany tekst (*vide*: s. 57, 68, 112, 167, 168, 200); stosowanie formy „Tamże” w pierwszym przypisie na stronie zamiast formy skróconej (*vide*: s. 45, 156, 159, 162, 169). Zasadną wydaje się również zmiana formy przypisów w odniesieniu do źródeł internetowych. Stosowana forma przytaczania tylko treści adresu jest mało czytelna tym samym warto jest poprzedzić ją, jeśli jest możliwe do ustalenia, danymi na temat autora lub podmiotu zamieszczającego materiał oraz tytułu tegoż materiału. Daje to możliwość odnalezienia materiału z biegiem czasu, nawet w sytuacji likwidacji strony internetowej. Autorka powinna w przyszłości, jeśli dalej będzie kontynuować pracę naukową, zwrócić uwagę na ten mankament (*vide*: s. 56, 66,

108, 119, 122, 125, 135, 137, 200, 219-220). Zapis o źródle w przypisie s. 136 jest zbędny.

Zaprezentowany w dysertacji proces wnioskowania jest prawidłowy, choć mało rozbudowany. W moim przekonaniu uogólnienia i wnioski powinny przybrać bardziej syntetyczną i szczegółową formę. Lektura dysertacji rodzi potrzebę sprecyzowania trzech obszarów:

1. Pewien niedosyt budzi opis dowódcy operacji. Bardzo proszę o nakreślenie istotnych cech dowódcy operacji w odniesieniu do cech osobowych, kwalifikacji zawodowych i doświadczenia.
2. Jakie przyjęła Autorka kryteria doboru źródeł i literatury przedmiotu?
3. Które w ocenie Autorki elementy są najistotniejsze dla zapewnienia skuteczności operacji policyjnej o zasięgu ogólnokrajowym?

Z chęcią ujrzałbym publikację tejże dysertacji gdyż stanowi ona wartościowy materiał dla kadry dowódczej Policji w szczególności w zakresie poczynionych wywiadów eksperckich.

W podsumowaniu stwierdzam, że mimo drobnych uwag i zastrzeżeń należy stwierdzić, że praca stanowi oryginalne rozwiązanie twórcze – rozwiązanie problemu naukowego, została napisana starannie, z zachowaniem metody wykładu naukowego i zasługuje, aby była podstawą do starania się o stopień naukowy doktora. Szczęólnego podkreślenia wymaga fakt możliwości wykorzystania wyników badań w praktyce przez kadre kierowniczą Policji.

Dlatego stawiam wniosek o dopuszczenie doktoranta do dalszego toku przewodu doktorskiego.

dr hab. Zbigniew Kazimierz Mikołajczyk

Zakład Polityki Bezpieczeństwa

Instytutu Nauk o Polityce i Administracji

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego

w Warszawie

Warszawa, 12.05.2021 r.

